

Årsrapport 2022

Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak

Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak är nöjda med året. Den överenskommelse som tecknats med regionstyrelseförvaltningen, enheten för social välfärd och de planer som tagits fram för verksamheten har i huvudsak följts.

Antalet inkomna tillståndsansökningar har totalt sett ökat. Handlagda ärenden avseende stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten har minskat något jämfört med 2021. Handlagda ärenden för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten samt tillfälliga tillstånd till slutna sällskap har ökat jämfört med 2021.

Ekonomiskt resultat

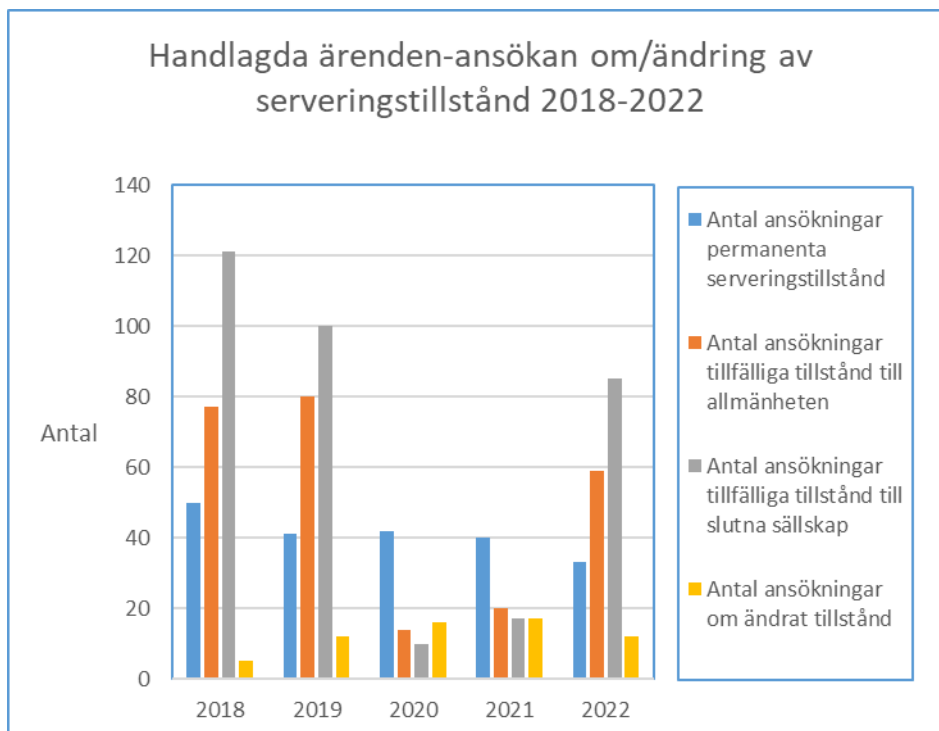
Verksamheten visar ett negativt ekonomiskt resultat om 7 000 kr för 2022 beroende på något större kostnader än prognostiserat för arbetskraft. Kostnader för sommarpersonal och en extra anställd handläggare under sommaren blev något dyrare än beräknat.

Ansökningar om serveringstillstånd

Enligt ärendehanteringssystemet AlkT har myndigheten under 2022 handlagt 33 nyansökningar om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten och 59 ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten. Vidare har det handlagts 85 ansökningar om tillfälliga serveringstillstånd till slutna sällskap.

Motsvarande siffror för 2021 var 40 handlagda ärenden avseende nya stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten, 20 handlagda ärenden

avseende tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten samt 17 handlagda ärenden avseende tillfälliga serveringstillstånd till slutna sällskap.

Tillsyn

Det fanns 273 stadigvarande serveringstillstånd på Gotland vid utgången av 2022. Under året har myndigheten följt tillsynsplanen och genomfört 323 tillsynsbesök på öns serveringsställen. Merparten av tillsynsbesöken har skett under sommaren av extraanställda alkoholinspektörer. Motsvarande siffra för 2021 var 331 tillsynsbesök.

Viss tillsyn under året har alkoholhandläggarna genomfört själva samt tillsammans med polis och räddningstjänst.

Inre tillsyn har också skett i enlighet med tillsynsplanen. Samtliga personer med betydande inflytande hos tillståndshavarna har kontrollerats avseende personlig lämplighet vid Polismyndigheten. Likaså har tillståndshavarna såsom juridisk person kvartalsvis kontrollerats vid Skatteverket.

Tillsynen under 2022 har lett till att det har meddelats 12 beslut om erinran och 2 beslut om varning. 15 serveringstillstånd har återkallats, varav 14 på egen begäran.

Personal

Tre handläggare har arbetat heltid under året.

Under veckorna 24-33 har utöver ordinarie personal fyra extraanställda alkoholinpektörer arbetat med tillsyn på de gotländska restaurangerna.

En timanställd handläggare arbetade tillfälligt under sommaren 2022.

Personalen har fortbildat sig på olika sätt, deltagit i nätverksträffar samt informationsmöten.

Handläggningstider

Myndigheten bedöms uppfylla upprättade mål för handläggningstider, se bilaga. Med kunden i fokus sker i varje ärende en skyndsam och rättssäker handläggning.

Information

Tillståndsmyndigheten för alkohol och tobak gör vid behov utskick av information till tillståndshavare, butiker eller andra verksamhetsutövare. Information kan hittas på hemsidan som uppdateras regelbundet eller ges via epost samt muntligt via telefon eller vid kundbesök.

Utbildning i ansvarsfull alkoholserving

Ett utbildningstillfälle i ansvarsfull alkoholserving anordnades under 2022. Företaget Toftahill Utbildning ansvarade för utbildningen som genomfördes den 20-22 juni.

Utbildningen vänder sig främst till restauranganställda och är en flerdagsutbildning, bland annat i alkohollagen, konflikthantering och narkotika på krogen. Blivande krögare brukar också i mån av plats ta tillfället i akt och delta på utbildningen.

Kravet är 100 % närvaro. De deltagande får avlägga ett skriftligt kunskapsprov och diplom utfärdas efter godkänt prov. Utbildningen är mycket uppskattad. Totalt examinerades 102 personer under utbildningen med godkänt resultat.

Kundundersökning

Återigen har en företagarundersökning genomförts under året. Tillståndsmyndighetens kunder, främst innehavare av stadigvarande serveringstillstånd, har fått frågor om myndighetens serviceområden,

information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet. Tillståndsmyndigheten har för perioden januari till och med augusti 2022 ett sammantaget Nöjd Kund Index (NKI) om 68. Motsvarande siffra för 2021 var 74. För sista tertialen 2022 har ännu inget resultat presenterats.

Folköl, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt receptfria läkemedel

På Gotland finns 62 försäljningsställen för folköl. 75 försäljningsställen säljer tobak. 8 försäljningsställen erbjuder försäljning av elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare. 47 försäljningsställen säljer receptfria läkemedel och 48 försäljningsställen säljer tobaksfria nikotinprodukter.

Under 2022 fattades det 8 beslut om nya tobakstillstånd för detaljhandel. 4 tillsynsärenden har handlagts. För år 2021 fattades 3 beslut om nya tobakstillstånd.

Under året genomfördes 22 tillsynsbesök i form av rutinbesök.

Ny lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Den 1 augusti 2022 började lagen gälla. Lagen reglerar främst så kallat vitt snus, det vill säga produkter som innehåller nikotin men inte tobak.

Under året genomfördes 11 tillsynsbesök i form av rutinbesök för att kontrollera försäljning av tobaksfria nikotinprodukter.

Kontrollköp

Den 1 maj 2014 infördes bestämmelser om kontrollköp i alkohollagen (2010:1622), tobakslagen (1993:581) och lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel. Även enligt lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare som trädde i kraft 1 juli 2017 fanns bestämmelser om kontrollköp. Från och med den 1 juli 2019 gäller en ny tobakslag som har ersatt den förra tobakslagen samt lagen (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare. Den heter Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter och innehåller likaså bestämmelser om kontrollköp.

Lagbestämmelserna om kontrollköp ger kommunerna möjlighet att genomföra kontrollköp av folköl, tobak, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt vissa receptfria läkemedel i syfte att kontrollera att

den som lämnar ut dessa varor förvissas sig om att mottagaren har uppnått föreskriven ålder, 18 år.

Under 2022 genomfördes inga kontrollköp. Planering och arbete för att genomföra kontrollköp påbörjades under året. Genomförandet kommer att ske i början av 2023.

Utvecklingsarbete under året

Arbetet med att förbättra och säkerställa att rutiner fungerar pågår ständigt. Myndighetens informationsmaterial, både i pappersform och på hemsidan förbättras och utvecklas kontinuerligt. Handlägningsrutinerna ses ständigt över i syfte att förenkla och därmed effektivisera handläggning av ärenden.

En ny digital tjänst för ansökningar om serveringstillstånd har använts. Tjänsten har skapats av regionens IT-tjänst. Tillsammans med själva ansökan biläggs där alla de handlingar som behövs för att kunna hantera ärendet. En betalningsfunktion har även kopplats till ansökan. Ansökan kan inte skickas in utan att ansökningsavgiften är betald. Den digitala tjänsten började användas vid årsskiftet 2021/2022. Tjänsten har anpassats efter hand under det gångna året.

Myndigheten har under året, enligt överenskommelse med beställaren, haft vissa fokusområden enligt nedan:

- Upprätthålla regelbunden kontakt med branschen/krögärföreningen och andra myndigheter genom exempelvis möten, besök etc.
- Fortlöpande utveckla alkoholtillsynen metodiskt utifrån samverkan med andra myndigheter.
- Vara sakkunnig genom att utbilda, informera och ge råd till näringsidkare, serverings- och försäljningspersonal om gällande lagar och riktlinjer inom området.
- Fokusera på en rättssäker handläggning med kundens behov i fokus.
- Utföra kontrollköp gällande folköl, tobak, e-cigarett och påfyllningsbehållare samt vissa receptfria läkemedel.
- Kontinuerligt uppdatera hemsidan för tillståndsmyndigheten.

Uppföljning:

- En löpande uppföljning utifrån tillsynsplanen ska ske av ärenden, tillsyn och insatser.
- Utifrån årsrapport redovisa verksamhetens omfattning, resultat samt utvecklingsarbete.
- Ha kontinuerliga möten med beställaren för avstämning under året.

Arbetet kring dessa områden har i mångt och mycket genomförts.

Framtiden

Förhållningssättet LEAN i processarbetet fortsätter och syftar till att eliminera moment i processen som inte tillför värde för kunden. På så sätt kan arbetet flyta på snabbare med högre kvalitet och nöjdare kund som resultat. En del i det arbetet är att vidareutveckla den nya digitala ansökningstjänsten efter hand den använts. Handläggarna har dock upplevt att den digitala tjänsten har tagit mycket tid i anspråk. De handlingar som inkommit i respektive ansökan har handläggarna fått lägga in manuellt i det administrativa systemet AlkT och OI2 som används för ansökningar och anmälningar avseende tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett och påfyllnadsbehållare samt läkemedel. Därför kommer den funktion som systemleverantören erbjuder att introduceras istället. Då kommer samtliga ansökningar med bilagor att hamna direkt i AlkT och OI2.

Arbetet framåt sker utifrån gällande tillsynsplan. Under 2023 fortsätter tillsynen för att följa upp alla tillståndshavare som säljer tobak. Likaså kommer kontrollköp att planeras och genomföras.

Rökfria miljöer

Rökförbudet på bland annat uteserveringar till restauranger samt områden kring restaurangernas entréer kommer fortsatt att följas upp. Det sker alltid vid ordinarie restaurangtillsyn. Rökförbudet omfattar utöver tobak även elektroniska cigaretter, örtprodukter och produkter som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak.

Jörgen Wiss, alkoholhandläggare

Bilaga

Mål för handläggningstider 2022

Ärende	Tid	Mätmetod	Mål	Resultat/ mål uppfyllt?
Första kontakten med myndigheten.	Kontakt med myndigheten skall kunna erhållas varje helgfri vardag.	Avvikelse-rapportering	100 %	100 % - ja
Anmälningensärende - folkölsanmälan el. dyl.	Klart inom fem arbetsdagar vid komplett anmälan.	Avvikelse-rapportering	90 %	Bedöms vara uppfyllt - ja
1) Ansökan tillstånd	När kompletta ansökningshandlingar har inkommit – utskick på remiss inom tre arbetsdagar. Remissrunda om tio arbetsdagar.	Avvikelse-rapportering	90 %	Bedöms vara uppfyllt - ja
2) Ansökan tillstånd	Efter avslutad remissomgång skall ärendet vara handlagt inom tio arbetsdagar.	Avvikelse-rapportering	90 %	100 % - ja
Tillsynsärende – brister som kan medföra erinran, varning eller återkallelse har uppdagats	Resultatet av tillsynen ska kommuniceras till tillståndshavaren nästkommande arbetsdag.	Avvikelse-rapportering	80 %	90 % - ja
Tillsynsärende	Brister som kan medföra erinran, varning eller återkallelse har uppdagats. Beslut inom tio dagar efter svarstid enligt kommunikering.	Avvikelse-rapportering	90 %	100 % - ja
Tillsynsärende – anmälan om förändring av person med betydande inflytande	Beslut om fortsatt tillstånd inom tre veckor.	Avvikelse-rapportering	90 %	Bedöms vara uppfyllt - ja